

2017-ci ilin dövlət büdcəsi qəbul edildi

Dekabrın 16-da Milli Məclisin növbəti plenar iclası keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, iclası açan Milli Məclisin Sədri Oqtay Əsədov gündəliyi təqdim edib.

Sonra gündəlikdəki məsələlərin müzakirəsinə başlanılıb.

Sədr bildirib ki, "Azərbaycan Respublikasının 2017-ci il dövlət büdcəsi haqqında" qanun layihəsi və büdcə zərfinə daxil olan sənədlər Milli Məclisin plenar iclasında 3 gün ərzində geniş müzakirə olunub və irəli sürülən təkliflərə baxılması üçün hökumətə vaxt verilib. Bugünkü iclasda hökumət üzvlərinin fikirləri dinləndikdən sonra büdcə layihəsi və büdcə zərfinə daxil olan sənədlər səsə qoyulacaq.

İclasda çıxış edən maliyyə naziri Samir Şərifov deyib ki, "Azərbaycan Respublikasının 2017-ci il dövlət büdcəsi haqqında" qanun layihəsinin Milli Məclisin komitə və plenar iclaslarında müzakirəsi zamanı deputatlar tərəfindən səsləndirilən təkliflər və tövsiyələr hökumət tərəfindən ətraflı təhlil edilib.

Nazir deyib: "Ümumi büdcə konstruksiyasına xələl gətirmədən bəzi məsələlərin həlli üçün maliyyə təminatının artırılması mümkün olub. Mədəniyyət xərclərinin artırılması ilə bağlı əlavə 3 milyon manat vəsaitin ayrılması nəzərdə tutulur. Eyni zamanda Milli Məclisin saxlanılması xərclərinin də 850 min manat artırılması nəzərdə tutulur. Bəzi deputatlar Gənclər Fondunun vəsaitinin digər illərə nisbətən 2017-ci ildə kəskin azalması ilə bağlı narahatlıqlarını bildirmiş, həmin vəsaitin cari ildəki səviyyədə saxlanılmasını təklif etmişdilər. Qeyd edim ki, 2012-2016-cı illərdə dövlət büdcəsindən məqsədli olaraq Gənclər Fonduna 24,6 milyon manat, yeni bir ilə orta hesabla 4,9 milyon manat vəsait ayrılıb. 2011-2016-cı illər ərzində isə ölkədə gənclər siyasətinin həyata keçirilməsi üçün dövlət büdcəsindən məqsədli olaraq 44,8 milyon manat, bir il üçün orta hesabla 7,5 milyon manat vəsait ayrılıb. Bundan əlavə, Prezident İlham Əliyevin müvafiq fərmanı ilə təsdiqlənmiş "Azərbaycan gəncliyi 2011-2015-ci illərdə" Dövlət Proqramında nəzərdə tutulmuş tədbirlərin maliyyə təminatını yaxşılaşdırmaq üçün həmin illərin dövlət büdcəsindən üst-üstə 74 milyon manat vəsait ayrılıb. 2017-ci ilin dövlət büdcəsində gənclər siyasətinə aid olan xərclər cari ildəki səviyyədə, yəni 11,5 milyon manat səviyyəsində saxlanılır. Bunları nəzərə alaraq deyə bilərik ki, dövlət büdcəsi layihəsindən Gənclər Fonduna nəzərdə tutulan vəsait düzgün qərardır. Əlavə vəsaitin ayrıl-

ması məqsəduyğun hesab edilmir".

Nazir bildirib ki, yuxarıda sadalanan təkliflər də qəbul olunduğu təqdirdə "Azərbaycan Respublikasının 2017-ci il dövlət büdcəsi haqqında" qanun layihəsinin ikinci, səkkizinci və on altıncı maddələrində müvafiq dəyişikliklər ediləcək. Bunlar əsasən dövlət büdcəsinin gəlirlərinin, xərclərinin, həmçinin icmal büdcənin xərclərinin formalaşmasına aid olan maddələrdir. Deputatlar tərəfindən irəli sürülən təkliflərin bu qanun layihəsində nəzərə alınmayan hissəsinə mürəkkəb qaydada növbəti illərin dövlət və icmal büdcələrinin layihələrinin tərtibi zamanı baxılacaq.

Sonra "Azərbaycan Respublikasının 2017-ci il dövlət büdcəsi haqqında" qanun layihəsi səsə qoyularaq qəbul edilib.

Daha sonra "Azərbaycan Respublikası Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun 2017-ci il büdcəsi haqqında", "Azərbaycan Respublikasında 2017-ci il üçün yaşayış minimumu haqqında", "Azərbaycan Respublikasında 2017-ci il üçün ehtiyac meyarının həddi haqqında" qanun layihələri də səsə qoyularaq təsdiqlənib.

İclasda Milli Məclisin və Hesablama Palatasının 2017-ci il üçün xərclər smetaları da qəbul edilib.

Sonra deputatlar gündəlikdə duran digər məsələlərə baxıblar.

Parlamentin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Ziyad Səmədzadə Vergi Məcəlləsinə təklif olunan dəyişikliklər barədə məlumat verib. O deyib ki, qlobal iqtisadi sarsıntılardan, o cümlədən neftin ucuzlaşmasından Azərbaycan iqtisadiyyatına təsirini minimuma endirmək üçün ciddi addımlar atılır. Prezident İlham Əliyevin imzaladığı sərəncamlarda qeyri-neft sektorunun şaxələndirilməsinə, çəvik və səmərəli sənaye siyasətinin aparılmasına, aqır sahədə keyfiyyətli struktur dəyişikliklərinin təmin edilməsinə, ölkənin ixrac potensialının artırılmasına xidmət edəcək konkret tapşırıqlar və hədəflər müəyyən edilib. Vergi Məcəlləsinə təklif edilən dəyişikliklər də məhz bu məqsədlərə xidmət edir.

Qeyd edilib ki, Vergi Məcəlləsinə 115 yeni maddə, 83 dəyişiklik, 3 maddənin ləğvi də daxil olmaqla 201 dəyişiklik nəzərdə tutulur. Bunlardan 123 maddə vergi inzibatiçiliyinin və mədəniyyətinin təkmilləşdirilməsi, uçot-qeydiyyatın şəffaflaşdırılması, 34 maddə vergi ödəyicilərinin hüquqlarının genişləndirilməsi, 8 maddə vergi

Foto F.BAĞIROVUNDUR

yükünün azaldılması, azadolma və güzəştləri əhatə edir.

Əsas dəyişikliklərin mahiyyəti barədə məlumat verən komitə sədri bildirib ki, qanun layihəsində vergi yükünün azaldılması və pərakəndə ticarət fəaliyyətinin inkişafı üçün məhsulların satış qiyməti arasında fərqdən, yeni ticarət əlavəsindən hesablanması ilə bağlı müddəalar layihəyə daxil edilib.

Qanun layihəsində ödəmə qabiliyyətini itirmiş bankların ticarət əlavəsindən hesablanması məsələləri öz əksini tapıb. Bildirilib ki, kənd təsərrüfatı ödəmə qabiliyyətini itirmiş bankların ticarət əlavəsindən hesablanması məsələləri öz əksini tapıb. Bildirilib ki, kənd təsərrüfatı ödəmə qabiliyyətini itirmiş bankların ticarət əlavəsindən hesablanması məsələləri öz əksini tapıb. Bildirilib ki, kənd təsərrüfatı ödəmə qabiliyyətini itirmiş bankların ticarət əlavəsindən hesablanması məsələləri öz əksini tapıb.

sal edilən kənd təsərrüfatı məhsullarının satış qiyməti ilə onların alış qiyməti arasındakı fərqdən, yeni ticarət əlavəsindən hesablanması ilə bağlı müddəalar layihəyə daxil edilib.

Qanun layihəsində ödəmə qabiliyyətini itirmiş bankların ticarət əlavəsindən hesablanması məsələləri öz əksini tapıb. Bildirilib ki, kənd təsərrüfatı ödəmə qabiliyyətini itirmiş bankların ticarət əlavəsindən hesablanması məsələləri öz əksini tapıb.

Diqqətə çatdırılıb ki, banklar tərəfindən fiziki şəxslərin əmanəti üzrə ödənilən illik faiz gəlirlərinin, habelə emitent tərəfindən investisiya qiymətli kağızları üzrə ödənilən dividəndin və faiz gəlirlərinin gəlir vergisindən azad edilməsi müddəti beş ilə qədər artırılır. Sahibkarların vergi yükünün azaldılması ilə yanaşı, onların dövrü vəsaitlərinə qənaət edilməsi, habelə ixracı stimullaşdırmağa məqsədilə ixrac fəaliyyəti ilə məşğul olan şəxslərin apardıqları əməliyyatlardan yaranan ƏDV üzrə artıq ödənməli vergi yükünü optimallaşdırmaq məqsədilə pərakəndə ticarət fəaliyyəti ilə məşğul olan sahibkarlar tərəfindən ƏDV-nin Azərbaycan Respublikasında isteh-

də topdan və pərakəndə ticarətlə məşğul olan vergi ödəyicilərini fərqləndirən meyarlar da müəyyən edilib.

Qanun layihəsində fiziki şəxslərin vergi öhdəliklərinin aylıq sabit vergi şəklində müəyyən edilməsi də ən vacib məsələlərdən biridir.

Vergilər naziri Fazil Məmmədov bildirib ki, təklif olunan dəyişikliklər nağd hesablaşmaların azaldılması, elektron ticarətin vergiyə cəlb olunması, vergi yükünün azaldılması, vergi orqanlarının göstərdikləri xidmətlərin keyfiyyətinin daha da artırılması məqsədinə xidmət edir. Təklif olunan qanun layihəsi paketinin fəlsəfəsi vergi sahəsində şəffaflığın artırılması, uçot sisteminin bərpası, Azərbaycanı da sistem bəyənəlxalq standartlara uyğunlaşdırılmasından ibarətdir.

Müzakirələrdən sonra qanun layihəsi səsə qoyularaq qəbul edilib.

İclasda Mülki Prosessual, Cinayət, İnzibati Xətalər, Torpaq məcəllələrinə, "İcra haqqında", "Elektron ticarət haqqında", "Dövlət rüsumu haqqında", "Büdcə sistemi haqqında" qanunlara da dəyişikliklər edilib.

Bildirilib ki, "Elektron ticarət haqqında" qanunda edilən dəyişikliklər elektron ticarət apararı vergi ödəyicilərinə şəfəf vergi nəzarətinin təmin edilməsi, rezident və qeyri-rezident elektron ticarət iştirakçıları arasında diskriminasiyanın aradan qaldırılmasına kömək edəcək.

"İcra haqqında" qanunda edilən dəyişikliklərlə bağlı məlumat verərkən bildirilib ki, icra məmurlarının müvafiq təqdimatı olmadan (lakin məhkəmə qərarının icra vəziyyəti ilə bağlı müvafiq dəqiqləşdirmələr aparılmaqla) vergi borcunun alınması (vergilərin ödənilməsi) ilə əlaqədar məhkəmə aktlarının icra edilməsinə görə Cinayət Məcəlləsinin 306-cı maddəsi ilə ibtidai istintaqın aparılması bu cür işlərin operativ şəkildə istintaqına zəmin yaradacaq. Nəticədə icra olunmamış məhkəmə aktları üzrə öz təsdiqini tapmış vergi borclarının genişləndirilməsi, vergi orqanlarının göstərdikləri xidmətlərin keyfiyyətinin daha da artırılması məqsədinə xidmət edir. Təklif olunan qanun layihəsi paketinin fəlsəfəsi vergi sahəsində şəffaflığın artırılması, uçot sisteminin bərpası, Azərbaycanı da sistem bəyənəlxalq standartlara uyğunlaşdırılmasından ibarətdir.

Qeyd edilib ki, icra məmurları tərəfindən icraata qəbul edilən vergi borclarının, habelə geri qaytarılan icra sənədlərinin daim nəzarətdə saxlanılması, icra məmurlarına vergi borclarının alınması ilə bağlı mümkün kömək edilməsi, bu sahədə düzgün uçotun qurulması məqsədilə vergi borcunun alınması (vergilərin ödənilməsi) ilə əlaqədar qanuni qüvvəyə minmiş məhkəmə qərarlarına münasibətdə icra məmurlarının icraata başlamaq haqqında qərarın surətinin və icra edilməsi mümkün olmadığı üçün geri qaytarılan icra sənədləri barədə məlumatların rəsmi şəkildə aidiyyəti vergi orqanına təqdim edilməsi ilə bağlı verilən təkliflər çox vacib hesab olunur. Əks təqdirdə, tələbkar qismində çir-

xix edən Vergilər Nazirliyi bir çox hallarda icranın nəticəsindən xəbərsiz olur. Dəyişiklik qanuni qüvvəyə minmiş məhkəmə aktlarının icrasının tez bir zamanda təmin edilməsi, habelə Vergilər Nazirliyi tərəfindən vergilərin vaxtında və tam məbləğdə yığılması və dövlət büdcəsinə ödənilməsinin təmin olunması üçün daha əlverişli şərait yaradacaq.

"Büdcə sistemi haqqında" qanuna təklif olunan dəyişikliklər barədə məlumat verərkən diqqətə çatdırılıb ki, bu dəyişikliklər Hesablama Palatasının öz funksiyasını həyata keçirməkdə bağlı qanunvericilikdə mövcud olan boşluqların aradan qaldırılması və palatanın ali audit orqanı kimi səlahiyyətlərinin artırılması məqsədilə hazırlanıb.

Gündəlikdəki "Nağdsız hesablaşmalar haqqında" qanun layihəsi barədə məlumat verən İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Ziyad Səmədzadə bildirib ki, bu qanun məqsədi Azərbaycan ərazisində mülki dövrüyyənin iştirakçıları arasında aparılan əməliyyatların və hesablaşmaların şəffaflığının təmin edilməsi, istehlakçıların hüquqlarının qorunması, dövrüyyədə olan nağd pul kütləsinin nağdsız vəsaitlərlə əvəz olunması, bank sisteminin inkişaf etdirilməsindən ibarətdir.

Əhəmiyyəti nəzərə alınan qanun layihəsi bir oxunuşda səsə qoyularaq qəbul edilib.

Sonra deputatlar Azərbaycan Hökuməti ilə Lixtenşteyn Knyazlığı arasında bir, İsveçrə Federal Şurası ilə isə iki zəşif təsdiqlənib.

"Dəniz tələbləri ilə bağlı məsuliyyətin məhdudlaşdırılması haqqında" 1976-cı il tarixli Beynəlxalq Konvensiyaya dəyişikliklərin edilməsi barədə 1996-cı il tarixli Protokolun təsdiq edilməsi haqqında qanun layihəsi barədə Milli Məclis Sədri Ziyad Səmədzadə deyib.

Yeni qanun layihəsi hazırlanarkən Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası, hərbi qanunvericilikdə mövcud olan bütün dəyişikliklər nəzərə alınıb. Qeyd edilib ki, Ermənistanın cəbhə xəttində təxribatlarının davam etməsi, yaranan gərginliklə paralel olaraq Azərbaycanın informasiya məkanında dezinformasiyalar yayılır. Bir sıra hallarda özündə hərbi sirr daşıyan məlumatların yayılması, düşmən diversantlarının cəbhə xəttini keçmək cəhdləri ölkənin informasiya məkanında və cəbhədə təhlükəsizliyini gücləndirilməsinin zəruri olduğunu göstərir. Bu baxımdan Prezident İlham Əliyevin təmas xəttində bəzi təhlükəsizlik tədbirləri haqqında imzaladığı sərəncam milli təhlükəsizlik maraqlarına xidmət edir.

Bundan başqa, "Avtomobil nəqliyyatı haqqında", "Ərazi quruluşu və inzibati ərazi bölgüsü haqqında" qanunlarda da dəyişikliklər edilib.

Deputatlar "İnzibati ərazi vəhdiləri arasında ərazi məsələləri üzrə mübahisələrə baxılması üçün yaradılan xüsusi komissiyalar haqqında" Əsasnamənin təsdiq edilməsi barədə" qanun ləğv olunması haqqında qanun layihəsini qəbul ediblər.

Milli Məclisin plenar iclasında "Hərbi vəziyyət haqqında" yeni qanun layihəsi birinci oxunuşda müzakirə edilib.

Bildirilib ki, 5 fəsil, 27 maddədən ibarət qanun layihəsi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin birinci hissəsinin 8-ci bəndinə uyğun olaraq Azərbaycanın bütün ərazisində və ya ayrı-ayrı yerlərində hərbi vəziyyətin elan və ləğv edilməsi, hərbi vəziyyətin qüvvədə olma müddətinin uzadılması, hərbi vəziyyət rejiminin təmin edilməsi qaydasını, cəbhəboyu zonada hərbi hissələrin yerləşdiyi ərazilərdə rejimin xüsusiyyətlərini, hərbi vəziyyət şəraitində fiziki və hüquqi şəxslərin hüquqlarının təminatını müəyyən edir.

Qanun layihəsi barədə Milli Məclis Sədri Ziyad Səmədzadə deyib. Bildirilib ki, hazırda qüvvədə olan 17 maddədən ibarət qanun 1994-cü ildə hazırlanıb. Bu gün bu qanun müvafiqyyətlə işləyir. Ancaq nəzərə almaq lazımdır ki, 1995-ci ildə biz ilk milli Konstitusiyamızı qəbul etmişik. Konstitusiyamızda da Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin statusu ilə bağlı xüsusi maddələr öz əksini tapıb. Eyni zamanda hərbi doktrinanı, milli konsepsiyamızı, "Milli təhlükəsizlik haqqında" qanunu qəbul etmişik. Bu kimi hərbi qanunların qəbulu və ya edilən dəyişikliklər, ümumiyyətlə, bugünkü vəziyyətə yeni qanun layihəsinin hazırlanmasını tələb edirdi.

Yeni qanun layihəsi hazırlanarkən Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası, hərbi qanunvericilikdə mövcud olan bütün dəyişikliklər nəzərə alınıb.

Qeyd edilib ki, Ermənistanın cəbhə xəttində təxribatlarının davam etməsi, yaranan gərginliklə paralel olaraq Azərbaycanın informasiya məkanında dezinformasiyalar yayılır. Bir sıra hallarda özündə hərbi sirr daşıyan məlumatların yayılması, düşmən diversantlarının cəbhə xəttini keçmək cəhdləri ölkənin informasiya məkanında və cəbhədə təhlükəsizliyini gücləndirilməsinin zəruri olduğunu göstərir. Bu baxımdan Prezident İlham Əliyevin təmas xəttində bəzi təhlükəsizlik tədbirləri haqqında imzaladığı sərəncam milli təhlükəsizlik maraqlarına xidmət edir.

Bundan başqa, "Avtomobil nəqliyyatı haqqında", "Ərazi quruluşu və inzibati ərazi bölgüsü haqqında" qanunlarda da dəyişikliklər edilib.

Bununda da Milli Məclisin iclası sona çatıb.